

7.1 Párový test

- Jeden objekt \rightarrow 2 (párové) znaky
 - pravé a levé ucho
 - výška (resp. šířka) pravého a levého nadočnicového oblouku
 - zkoumání podobných rysů dvojčat apod.
- Nechtě $(X_1, Y_1) \dots (X_n, Y_n)$ je náh. výběr z dvourozměrného norm. rozd., přičemž $n \geq 2$. Střední hodnota znaku X je μ_1 , střední hodnota znaku Y je μ_2 .
- $H_0 : \mu_1 = \mu_2 \rightarrow \mu_1 - \mu_2 = 0 \rightarrow \mu_d \neq 0$
- $H_1 : \mu_1 \neq \mu_2 \rightarrow \mu_1 - \mu_2 \neq 0 \rightarrow \mu_d \neq 0$
- utvoříme rozdíly $Z_1 = X_1 - Y_1, \dots, Z_n = X_n - Y_n$.
- Z_1, \dots, Z_n je náh. výběr z norm. rozdělení \rightarrow jednovýběrový test o μ_d , když σ^2 neznáme.
- **Předpoklad:** Normalita rozdílů $X_1 - Y_1, \dots, X_n - Y_n$

7.2 Test o jednom náhodném výběru z alternativního rozdělení

- n -krát nezávisle na sobě provádíme tentýž pokus; sledujeme nastání úspěchu nějakého jevu
- pst nastání úspěchu je θ
- náh. výběr X_1, \dots, X_n , kde $X_i = 1$, pokud nastal úspěch, $X_i = 0$, pokud nenastal úspěch, je z alternativního rozdělení

$$X \sim \text{Alt}(\theta).$$

- bodový odhad parametru θ :

$$M = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i.$$

Podmínka dobré aproximace

$$n\theta(1 - \theta) > 9$$

- musí být splněna
- zaručuje nám spolehlivé testování a stanovení IS pro parametr θ alternativního rozdělení.

Testování hypotézy

- Nechť $X_1, \dots, X_n \sim \text{Alt}(\theta)$.
- Testujeme nulovou hypotézu $H_0 : \theta = c$ oproti alternativní hypotéze $H_1 : \theta \neq c$, případně $H_{12} : \theta < c$, či $H_{13} : \theta > c$.
- Nejprve ověříme podmínku dobré aproximace: $nc(1 - c) > 9$.

• Testování kritickým oborem

Testovací statistika

$$T_0 = \frac{M - c}{\sqrt{\frac{c(1-c)}{n}}} \sim N(0, 1)$$

1. kritický obor pro oboustrannou alternativu H_{11} : $W = (-\infty; u_{\alpha/2}) \cup \langle u_{1-\alpha/2}, \infty$
2. kritický obor pro levostrannou alternativu H_{12} : $W = (-\infty; u_{\alpha})$
3. kritický obor pro pravostrannou alternativu H_{13} : $W = \langle u_{1-\alpha}; \infty$

u_{α} je α kvantil standardizovaného normálního rozdělení ... `qnorm(alpha,0,1)`.

• Testování intervalem spolehlivosti

1. oboustranná alt. $H_{11} \rightarrow$ oboustranný $100(1 - \alpha)\%$ empirický interval spolehlivosti pro parametr θ

$$(d, h) = \left(M - \sqrt{\frac{M(1-M)}{n}} u_{1-\alpha/2}; M - \sqrt{\frac{M(1-M)}{n}} u_{\alpha/2} \right)$$

2. levostranná alt. $H_{12} \rightarrow$ pravostranný $100(1 - \alpha)\%$ empirický interval spolehlivosti pro parametr θ

$$(-\infty, h) = \left(-\infty; M - \sqrt{\frac{M(1-M)}{n}} u_{\alpha} \right)$$

3. pravostranná alt. $H_{13} \rightarrow$ levostranný $100(1 - \alpha)\%$ empirický interval spolehlivosti pro parametr θ

$$(d, \infty) = \left(M - \sqrt{\frac{M(1-M)}{n}} u_{1-\alpha}; \infty \right)$$

u_{α} je α kvantil standardizovaného normálního rozdělení ... `qnorm(alpha,0,1)`.

• Testování pomocí p -hodnoty

1. oboustranná alt. $H_{11} \rightarrow p\text{-val} = 2 \min\{\Pr(T_0 \leq t_0), \Pr(T_0 > t_0)\}$
2. levostranná alt. $H_{12} \rightarrow p\text{-val} = \Pr(T_0 \leq t_0)$
3. pravostranná alt. $H_{13} \rightarrow p\text{-val} = \Pr(T_0 > t_0) = 1 - \Pr(T_0 \leq t_0)$